FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 226 — CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, NOVEMBER 18, 1947 — LETO XLIX—VOL. XLIX

Librarian of Congress

Truman zahteva od kongresa oblast, da omeji mezdo in kontrolira cene

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

BEGUNSKE. — Begunci iz Slovenije seveda niso več v Sloveniji. Novice o njih torej niso novice iz Slovenije. Vendar so vezi teh razseljenih oseb kot se uradno imenujejo, s staro domovino tako tesne, da jih še zmeraj lahko štejemo, kot da so na Slovenskem. Oni, ki bivajo na Koroškem tudi žive na nekdanjih slovenskih tleh. Ker želim podati čim jasnejšo sliko o stari domovini vaših ameriških Slovencev, zato tedaj tudi vesti o beguncih.

IRO. — Vsa taborišča je prevzela, odkar je konec UNRRA-e, organizacije žalostnega spomina, mednarodna organizacija za begunce; International Refugee Organization, s sedežem v Genevi v Švici. 70% vseh stroškov plača Amerika. Imenoval sem UNRRA organizacijo žalostnega spomina. Bila je namreč v rokah levičarskih ljudi. Zato je vse storila, da bi ustregla Titu. Gonila je begunce domov, kar je le mogla. Uradniki te organizacije [illegible] so dobili po njenem razpustu visoka Titova odlikovanja. To največ pove. žalibog je marsikak levičarski uradnik našel službo sedaj pri novi organizaciji in bo gledal, da dobi kako Titovo medaljo. Pri tem bodo po nepotrebnem beuncgi trpeli.

STRAH NA KOROŠKEM. — Tudi angleška vojaška uprava na Koroškem napravlja beguncem vedno nove nepotrebne težave. Radi obmejnih incidentov ob jugoslovanski meji, je bila sklenjena nova pogodba med angleškim generalom Steelom in titovci, po kateri bodo spet vse begunce prerešetali, če imajo na vesti kak "vojni zločin." Angleži sicer na to ne verjamejo, toda Tito vedno znova zahteva izročitev takih ljudi. In tako bo delala v Celovcu komisija, ki bo spet vsakemu preštela vsa rebra. Iz vsega ne bo prišlo ničesar posebnega, ker med begunci ni zločincev, toda sitnosti in šikane bo več kot preveč. Ob čudnem angleškem postopanju s posameznimi ljudmi bo pa tudi mnogo strahu.

SPITTAL OB DRAVI je največje slovensko begunsko taborišče. Slovenci se trudijo, da bi bili zaposleni na en ali drugi način. Zanimivo je, da imajo poleg drugih šol v taborišču tudi lepo uspevajoče kmetijsko šolo. Kme[illegible]cki fantje in dekleta hočejo tudi čas v taborišču dobro izrabiti za to, da se kaj nauče.

V tem taborišču so imeli 30. avgusta precejšno nesrečo. Izbruhnil je nevaren požar in je zgorelo nekaj delavnic. Z veliko

(Dalje na 3. strani)

Iz raznih naselbin

Lorain, O. — Pri družini Mr. in Mrs. George in Mary Ferlic, 1925 E. 34 St., so se oglasile vile rojenice, ki so jim podarile krepkega sinkota. Vse je zdravo in veselo. S tem sta postala Mr. in Mrs. Frank Mlach prvič stari ata in stara mama. Frank se je postavil s tem, da je na društveni seji št. 21 SDZ podarii uradnikom vsakemu po eno cigaro. Kadar bo pa hčerka, je rekel, dobi pa vsak po dve. Naš poklon vsem skupaj.

Miss Theresa Bozich, ki se je vrnila iz bolnišnice v Sandusky, O., je zdaj zopet doma na 1832 E. 32nd St. Je članica št. 21 SDZ. Prijateljice jo zdaj lahko obiščejo na domu.

V mestne odbore sta bila izvoljena na demokratski listi Joseph J. Mitock za mestnega avditorja, prvi demokrat v 35 letih, in za councilmana-at-large Leo C. Svete. Oba sta člana št. 60 SDZ.

Slovenski politični klub je izvolil za leto 1948 sledeče odbornike: Predsednik Louis Balant, podpredsednik John Buchar, tajnica in zapisnikarica Josephine Eisenhardt, blagajničarka Ana Urbas; nadzorniki: John Kumse, John Tomažič, John Zaletel; publicijski odbor: Josephine Eisenhardt in Vida Kumse.

Zemljiški agenti so bili zelo aktivni

Miami Beach, Florida. — V tem mestu, ki šteje samo 35,000 stalnih prebivalcev, je 148 zemljiških agentur. Te so prodale prošlo leto za $104,000,000 vrednosti zemljišč, največ ljudem iz drugih krajev, ki kupujejo in zidajo hiše za letoviščarje.

Rusija je začela z živčno vojno proti sosedi Turčiji

Ankara. — Rusija je začela živčno vojno proti Turčiji. Štirikrat na dan radio iz Moskve očita Turčiji razne očitke in apelira vmes na narod v Turčiji, naj se dvigne proti svoji vladi.

Ta "živčna vojna" je vodena prav na ta način, kakor jo je vodil Hitler proti Franciji, predno jo je napadel.

V istem času pa komunisti v Turčiji sami vodijo tiho kampanjo proti vladi in proti Zed. državam. Ker je po Turčiji bolj malo radijskih aparatov, komunisti prenašajo glasove radija iz Moskve od ust do ust.

Nekako tako govori radio iz Moskve: "Amerikanci bodo vzeli turškšo armado, da bodo ž njo izvedli narodno zvezo z Grčijo. Amerikanci nameravajo vzeti vse strategične postojanke na Turškem v zameno za $100,000,000 pomoči. Turčija bo postala podružnica Wall Streeta. Vsakega Turka sveta dolžnost je, da se bori proti vsaki pomoči iz Amerike."

Vse to kaže, da so postali Sovjeti naravnost histerični radi pomoči, ki jo dobiva Turčija iz Amerike. Toda fakt je, da je in bo turški narod proti komunistom, pa če dobi pomoč iz Amerike ali ne. Turki še niso pozabili, da so bili v zadnjih 200 letih sedemkrat napadeni od Rusov in radi tega nimajo proti svojemu severnemu sosedu drugega kot sovraštvo v srcu.

Bodite previdni, kadar greste preko ceste. Prekoračite ceste samo pri signalni luči!

NOVI GROBOVI

Danica Marn

Kot smo že včeraj nakratko poročali je umrla Danica Marn, rojena Predovič, stara 58 let in stanujoča na 1258 E. 59. St. Doma je bila iz Metlike, odkoder je prišla v Cleveland pred 40 leti. Bila je članica podružnice 25 SŽZ. Soprog Josip ji je umrl pred enim letom. Tukaj zapušča 6 sinov: Joseph, Max, Albert, Stanley, John, Anthony in tri hčere:: Mary, Mollie in Alice ter štiri brate: John, Eli, Peter in Nick.

Pogreb bo jutri zjutraj ob 9:15 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo.

Angela Mostar

Po daljši bolezni je umrla Angela Mostar roj. Virant, stara 57 let. Stanovala je na 6307 Bonna Ave. Doma je bila iz Rašice pri Vel. Laščah, odkoder je prišla v Cleveland pred 38 leti. Bila je članica dr. sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ in sv. Cecilije št. 37 SDZ.

Tukaj zapušča soproga Antona, hčeri Mary Stampfel in [illegible] Angelo Spehek, sinova Josepha in Anthony, pet vnukov, sestri Mary Zadnik in Frances Sraj, brata Jožeta Virant in več drugih sorodnikov, v starem kraju pa brata Janeza in Franceta.

Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 9:15 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in na Kalvarijo.

William Jančar

V St. Louis, Missouri, je 7. nov. umrl William Jančar, star 27 let, doma iz 1736 E. 30 St., Lorain, Ohio. Leta 1938 je graduiral iz Lorainske višje šole in je bil eno leto zaposlen v skladišču v St. Louis, Mo. Bil je član društva sv. Alojzija št. 6 ABZ. Zapušča starše Mr. in Mrs. John Jančar, brata Johna v Lorainu ter sestro Mrs. Agnes Mroski v Vermillion, O. Truplo je bilo prepeljano v Lorain za pokop. Pogreb je danes v cerkev sv. Cirila in Metoda ter na pokopališče Kalvarijo.

Krupp in direktorji so obtoženi vojnih zločinov

Nuernberg. — Pred ameriško vojaško sodnijo se bo moral zagovarjati nemški municijski magnat Alfred Krupp in njegovi direktorji. Obtoženi so vojnih zločinov, ropanja po miroljubnih deželah in prisilnega dela vojnih ujetnikov. Ako bodo spoznani krivim, lahko dobe smrtno kazen. Ko je bila izrečena obtožba je bila obravnava preložena do 8. decembra.

Obtožnica govori, da je bilo zaposlenih v Kruppovih municijskih tovarnah več kot 55,000 delavcev iz tujih dežel, več kot 18,000 vojnih ujetnikov in več kot 5,000 oseb, katere so pobrali iz koncentracijskih taborišč.

Reynaud bo prevzel baje vlado Francije

Pariz. — Iz vladnih krogov se poroča, da bo bivši premier Paul Reynaud prevzel zopet vlado Francije, ker se bo sedanji premier Ramadier odpovedal.

Če bi bila Šmarna gora žganc . . .

V starem kraju smo rekli: Če bi bila Šmarna gora žganc, Sava pa maslo, joj, kakšna rihta bi bila to . . . No, nekaj takega, le v nekoliko manjši obliki, imajo v Londonu. Pripravili so namreč torto za poroko princeze Lizike, ki tehta 500 funtov (torta, ne Lizika) in je 9 čevljev visoka. Peki so jo pripravljali 5 tednov in pol in pekli so jo polnih 10 ur. Če bi bilo nekoliko bliže, bi šli prežat.

Slovenski božič nam poda pevski zbor Ilirija na 21. decembra

Pevovodja Martin Rakar pripravlja svoj odlični zbor na oratorij "Slovenski" večer, ki je eno najlepših glasbenih del g. Matije Tomca. V oratoriju je nanizanih kakih 43 starih in večno lepih slovenskih božičnih pesmi, kakršne so prepevali po cerkvah in v hišah že naši davni predniki. Vse te starodavne slovenske [illegible] iz naroda samega, je zbral skladatelj Matija Tomc v prekrasno delo, kateremu je dal ime "slovenski božič." Je res čisto pristen slovenski, ker vse pesmi so umotvor našega preprostega naroda.

Zbor "Ilirija" se torej pridno pripravlja, da nam v nedeljo 21. decembra poda te nebeške melodije ob 3 popoldne v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Gotovo bo takrat cerkev natrpana naroda, ki še vedno rad sliši lepo božično petje, posebno še nače stare božične pesmi, ki smo jih slišali pred davnimi leti v zimskih večerih v domači hiši in ob božičnih praznikih v domači cerkvici.

Višinski prizna, da je ameriško javno mnenje za vojno

New York. — Sovjetski delegat pri Zvezi narodov, Andrej Višinski, je izjavil, da so ameriški "vojni hujskači" že tako napredovali s svojo propagando, da si je ameriški narod že čisto privzel idejo za vojno proti Sovjetski Rusiji.

Višinski je to izjavil pri zakuski, ki jo je priredil koncil za ameriško-sovjetsko prijateljstvo. Izjavil, da je vodja ameriških vojnih hujskačev John Foster Dulles, delegat pri Zvezi narodov in vladni ekspert za tujezemske zadeve.

Višinski je govoril v ruščini in tolmač je sproti prestavljal govor v ameriški jezik. Svaril je vse "obtoževatelje" Hitlerja in Napoleona, naj se ne spuščajo v nevarne iluzije glede Sovjetske Rusije, ampak naj se raje spomnijo na dogodke v zgodovini.

Italijanski farmarji so zavzeli mesta

Rim. — Unija poljskih delavcev je razglasila generalno stavko v Apuliji, nakar so delavci zavzeli štiri mesta: Minervino, Spinazzoia, Andria in Canosa.

Vpeljal bi zopet rad racioniranje nekaterih potrebščin, kot je bilo med vojno, da prepreči ekonomsko katastrofo v deželi. Vprašal je tudi kongres za $597,000,000 za pomoč Evropi za prvo silo.

MI NE MARAMO, DA BI ZOPET DOBILI OPA, PRAVI TAFT

Washington. — Predsednik Truman je stopil včeraj pred kongres in ga vprašal za oblast, da ustavi višanje mezd in plač, da postavi mejo cenam življenskih potrebščin ter vpelje racioniranje takih stvari, ki se težko dobe in ki radi tega povzročajo draginjo. Predsednik je obljubil kongresu, da se bo poslužil te oblasti le, če bi bilo to potrebno za dobrobit dežele.

Predsednik je urgiral kongres, naj mu to dovoli, da se obvarje deželo pred ekonomsko katastrofo. Določil bi mejo cenam, je rekel, nekaterim živilom, obleki in kurivu. Zahteval je tudi od kongresa, da podaljša kontrolo najemnini. Ako bi določil mejo cenam gotovim predmetom, bi v dotičnih krajih prepovedal vsako višanj mezd in plača, je rekel, ker bi bilo to več kot pošteno.

Vse to, je rekel predsednik, bi uporabil le v skrajni sili za dobrobit dežele, toda hoče dobiti [illegible] tako oblast od kongresa, da jo bo imel pri rokah za vsak slučaj.

Predsednik je tudi vprašal kongres, naj v prihodnjih 4 mesecih in pol dovoli $597,000,000 za pomoč Evropi, kar bo le za prvo silo, predno začne poslovati Marshallov načrt.

Dočim so se demokratski kongresniki izjavili, da stoje na celi črti za predsednikom v njegovi zahtevi, je slišati glasove iz republikanskih vrst, da hoče dobiti predsednik diktatorsko moč od kongresa. Kongresnik Halleck, vodja republikanske večine je rekel, da je temu resnemu ekonomskemu položaju v deželi kriva sedanja in prejšnja vladna administracija.

Senator Ball iz Minnesote je rekel: "Očividno hoče predsednik od kongresa, da likvidira ekonomsko svobodo v Ameriki z namenom ,da se reši Evropo. Njegov program je prav tak, kot ga propagira unija CIO." Nekateri kongresniki so rekli, da hoče Trumanova vlada dobiti vso oblast v roke po vzorcu socialističnih držav.

Ko je predsednik Truman končal s svojim govorom, je dobil prav malo aplavza. Kongresniki so molče obsedeli na svojih sedežih vzpričo resnih besed predsednika.

* * *

Sinoči ob 10 je stopil pred radijo ohijski senator Taft, ki je na celi črti pobijal program predsednika Trumana. To je, Taft je napadal ves njegov ekonomski program za deželo, podprl pa je do gotove mere pomoč evropskim deželam.

Taft, ki je vodja republikancev v kongresu in aspirant za predsednika prihodnje leto, je izjavil, da bi oblast, kakor jo zahteva Truman od kongresa, napravila iz svobodnih Zed. držav totalitarno državo in dežela bi dobila čisto diktatorsko vlado.

"Narod ne mara povrnitve OPA, zlasti ne v mirnem času," je izjavil Taft. "Nihče še ni pozabil, da nam je OPA prinesla črno borzo in prazne police po trgovinah.

"Edina pot, da se tišči cene k tlom, bi bila ta, je rekel Taft, da bo vlada manj trošila, da bo zmanjšala davke, da bo zmanjšala izvoz iz dežele in da damo za Marshallov načrt le toliko denarja, kolikor ga Evropa v resnici potrebuje."

"Danes stoji Amerika na križpoti," je rekel Taft, "pred svobodno Ameriko, ali pred totalitarno vlado. Ali naj damo deželo, naše gospodarstvo v roke ljudem, ki mislijo, da znajo z našim premoženjem boljše gospodariti, kot pa zna narod sam?

"Še pred enim mesecem je predsednik izjavil, da bi pomenilo racioniranje potrebščin in kontrolo cen — policijsko državo, danes pa zahteva od kongresa to oblast, da bi nam dal zopet nazaj OPA. Tak predlog od strani vlade ni noben napredek za deželo, ampak bi pomenilo to samo konec naše gospodarske svobode in začetek totalitarne države," je izjavil senator Taft.

Kongresnik apelira na evropske države, naj pomagajo beguncem

V Clevelandu se je nahajal kongresnik James Fulton iz Pennsylvanije, ki se je pred kratkim vrnil s potovanja po Evropi, kjer je zlasti študiral vprašanje beguncev. Naslikal je brezupno stanje beguncev in brezdomcev, ki so raztreseni po raznih evropskih taboriščih.

Mr. Fulton je rekel, da bi morale vse države sodelovati, da se reši to nujno in važno vprašanje. Zlasti je imenoval Francijo, kateri naj se ne da nobena pomoč, dokler se nam ne bo pridružila in prevzela nekaj bremena nase. Kongresnik je svetoval, naj bi poslala Francija nekaj tisoč nemških vojnih ujetnikov domov in na njih mesta prevzela nekaj beguncev, ki bi ji bili v veliko pomoč v industriji ali drugod z delom pridnih rok.

Kongresnik je tudi povedal, da bo Amerika zamudila dobiti najboljše moči med begunci, od katerih zdaj jemljejo najboljše Kanada, Argentina, Brazilija in Venezuela.

Argentina bo prodala koruzo Zed. državam

Buenos Aires. — Argentina je pri volji prodati Zed. državam 25,500 meterskih stotov koruze za $2,657,610. To bi bila cena $2.66 za en bušelj. Ta koruza bo poslana v Nemčijo, ki je okupirana po ameriških četah.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Iz bolnišnice—

Mrs. Helen Petkovšek, 1119 Addison Rd. se je vrnila iz bolnišnice ter se želi tem potom zahvaliti vsem, ki so jo obiskali.

Na bolniški postelji —

Že dlje časa se nahaja na bolniški postelji Joseph Laušin, 1058 E. 74. St. Prijatelji naj ga ob priliki obiščejo.

K molitvi—

Članice podružnice 25 SŽZ naj pridejo nocoj ob 7:30 v Zakrajškov pogrebni zavod, da pomolijo ob krsti pok. sestre Danice Marn, v sredo naj se pa po možnosti udeleže pogrebne maše. Jutri pop. ob 2 naj pridejo članice dr. sv. Marije Magd. 162 KSKJ v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za pok. sestro Angelo Mostar, v četrtek naj se pa udeleže pogrebne maše.

Na lov sta šla—

John Komin iz 877 E. 73. St. in njegov zet William Mott sta odšla v Peorijo in Spring Valley, Ill., na lov. Želimo jima mnogo uspeha.

Lešnike bomo brali—

To se pravi, obirali jih bomo, če Bog da, prihodnje leto. To bo na vrtu Antona Škerl iz 3560 E. 82. St. Poslal nam je leskov list za svedoka, da ima res leskov grm vsajen. Torej drugo leto o Mali maši bodo — lešniki naši.

Pozdrav iz Michigana—

Frank Rupert iz 19303 Shawnee Ave., pozdravlja iz Germfask, Michigan. Menda je šel tje na lov, ker piše, da je toliko srnjakov, da se kar v človeka zaletavajo in da se jih komaj sproti ubranijo. Pristavlja pa, da je jagrov še več.

Na operaciji—

V Glenville bolnišnici se nahaja Nikolaj Gustin, ki je prestal dve težki operaciji. Želimo mu, da bi se kmalu boljšega zdravja povrnil domov.

V bolnišnico—

Mrs. John Ubic se bo podala danes v St. Alexis bolnišnico. Želimo ji skorajšno popolno okrevanje.

Važna seja nocoj—

Nocoj ob 8 bo važna seja v šoli sv. Vida. Prošeni so zastopniki in zastopnice skupnih društev sv. Vida, da pridejo v velikem številu; ravno tako članice Materinskega kluba, Odbora stoterih, Oltarnega društva in Marijine družbe. Gre za jako važno stvar.

LEGIJONARJI BODO ŠOLANI ZA BOJ KOMUNIZMU

Park Ridge, Ill. — Deželni poveljnik Ameriške legije, Jas. O'Neil, je povedal, da bo legija odprla v Washingtonu šolo, kjer bodo trenirani izbrani agentje, ki bodo znali najti delovanje komunistov in njih sopotnikov.

Izšolani agentje bodo potem poslani domov v svoje države, kjer bodo potem trenirali druge legijonarje za enako službo.

O'Neil je izjavil, da je Ameriška legija trdno odločena začeti boj proti komunizmu.

Komunisti so odšli iz mestne zbornice

Pariš. — Komunistični člani mestne zbornice v Parizu so zapustili zborovalno dvorano, ko je bil izvoljen za predsednika mestne zbornice Pierre de Gaulle, brat generala de Gaulle.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države $8.50 na leto; za pol leta $5.00; za četrt leta $3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $10.00 na leto. Za pol leta $6, za 3 mesece $3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States $8.50 per year; $5 for 6 months; $3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States $10 per year. $6 for 6 months, $ 3.50 for 3 mo.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 226 Tues., Nov. 18, 1947

Karl Marks in Slovani

Svet, ki danes drvi za komunizmom, moli dva velika bogova: Karla Marksa in Jožeta Stalina. Nesreča je hotela, da je komunizem zasužnjil predvsem slovanske dežele. Pravimo: zasužnjil, kajti komunistična manjšina je vsilila z ognjem in mečem svojo voljo neoboroženi večini in jo podjarmila. Kljub temu, da komunizem slavi zmago ravno v slovanskih deželah, vendar nobeno gori imenovanih božanstev ni slovansko. Prvi je čistokrven Jud, rojen in vzgojen med Nemci in brezverci, drugi je iz kavkaške Georgije. Prav nič ni častno za Slovane, ne za amerikanske, ne za druge, da klanjajo svoje glave ravno pred tujci. Tem sramotneje pa je, če se pomisli, kako je Marks kot nemško vzgojen Jud Slovane naravnost zaničeval in smešil. Danes samo par zgledov iz njegovih del. Naj si jih slovenski komunisti in njih ožji tovariši in zagovorniki natančneje ogledajo.

Leta 1848 so Slovani v stari Avstriji dvignili glavo. Zahtevali so svoje pravice po šolah in uradih. Slovenci so takrat prvič postavili zahtevo po Zedinjeni Sloveniji. Strašno je nemškega Marksa bolelo, da so imeli Slovani v Pragi svoj slovanski shod. Takrat je pisal: "Pravi namen panslavizma je, da ustvari slovansko državo od Krkonošev in Krpatov do Črnega, Egejskega in Jadranskega morja pod rusko oblastjo. Toda kje je slovanstvo razen v glavah nekaterih sanjačev, kje je slovanski jezik kakor v domišljiji Palackega, djaja in tovarišev in pa približno v staroslovanskih litanijah ruske cerkve. V resnici imajo ti narodi najrazličnejšo omiko, od precej visoke novodobne industrije barbarstva Hrvatov in Bolgarov. V resnici imajo vsi ti narodi najbolj nasprotujoče si težnje. — Potem pa se norčuje: "Kako lepo bi bilo, ko bi Hrvatje, pandurji in kozaki bili v prvi vrsti evropske demokracije in bi sibirski poslanec v Parizu izročil svoja poverilna pisma! Ponavljamo: Razen Poljakov, Rusov nima noben slovanski narod bodočnosti iz lahkoumevnega vzroka, ker nimajo vsi drugi Slovani niti prvih zgodovinskih, zemljepisnih, političnih in gospodarskih pogojev, da bi bili samosotjni in da bi mogli živeti."

O Čehih piše še posebej zaničljivo: "Umirajoča češka narodnost je leta 1848 zadnjič poskusila zopet si priboriti svojo življensko moč. Ta poskus se je ponesrečil in dokazal, da more Češka živeti le kot del Nemčije, če bo tudi nekaj njenih prebivalcev nekoliko stoletij govorilo jezik, ki ni nemški."

To se sliši prav tako, kot je Hitler govoril o Čehih 90 let kasneje, predno je vkoraka! na Češko in zasedel Prago. Marks in Hitler sta enako sovražila ta narod, ki je bil Nemcem vedno tako strašno na poti. Zakaj naj bi Slovani sedaj sovražnika Marksa častili, sovražnika Hitlerja zaničevali, če pa sta oba enaka? Kdor med Slovani časti Marksa pljuje prav tako v svojo lasnto skledo kot če bi proslavljal Hitlerja.

Potem pa spet govori Marks o Čehih: "Češki in hrvaški panslavisti so delali naravnost v rusko korist; izdali so revolucijsko stvar zavoljo sence neke narodnosti."

O boju za narodni obstoj slovanskih rodov pravi ta Jud: "Razdrobljeni ostanki mnogih narodov, katerih narodnost in politična življenjska sila sta bili že davnaj zadušeni in ki so bili torej tisoč let sem prisiljeni hoditi za mogočnejšim sosedom, ki jih je bil premagal: te umirajoče narodnosti: Čehi, Korošci (to smo pri Marksu mi Slovenci), Dalmatinci itd. so poskušali splošno zmedo l. 1848 uporabiti v to, da bi obnovili tiste politične razmere, ki so bile leta 800 po Kristusu."

In spet proslavlja Nemce, ki so s "svojo telesno in umsko silo" premagali Slovane. Po Marksovem se sme ponemčevanje ustaviti šele pri narodih, ki so "sposobni živeti samostojno življenje." Do neke mere so taki Poljaki. Za druge Slovane v stari Avstriji pa je po njegovem neizogibna in naravna pot, da se dajo izsesati od močnejših narodov. Ko o tem modruje pravi dobesedno: "To seveda ni prijetna prihodnjost za narodno častilakomnost panslavističnih sanjačev, katerim se je posrečilo razgibati del Čehov in Jugoslovanov. Ali pa smejo pričakovati, da bo zgodovina za tisoč let nazadovala na ljubo nekaterim jetičnim družbam ljudi, ki imajo v vsakem delu zemlje, kjer prebivajo, Nemce poleg in okrog sebe in ki nimajo niti prvih pogojev narodnega življenja?"

Tako kot Marks so pisali Hitlerjevi zagrizenci med zadnjo vojsko. Komunist in nacist sta bila v sovraštvu do Slovanov vedno blizu. S takimi razlogi, kot jih navaja Marks so Nemci vedno zagovarjali ponemčevanje Slovencev. Med zadnjo vojsko je hotel Hitler to ponemčenje hitro izpeljati. V svojih proglasih in ukazih je rabil skoro iste besede kot njegov prednik Marks. Nacist je prepisoval od komunista.

Svoje zaključke o Slovanih povzame Marks v stavku: "Končali so se za sedaj in za vedno (pisal je to leta 1848) poskusi Slovanov v Nemčiji in Avstriji pridobiti si samostalen narodni obstoj."

To je nekaj izrekov iz tistega Marksa, ki ga komunisti vsega sveta tako časte; žalibog tudi slovanski. Isti Marks, ki tako sovraži Slovane, je vrgel v svet komunistični manifest z besedami: "Proletarci vseh dežel združite se." Toda najbolj zaničevane, najbolj proletarske slovanske narode je najbolj sovražil! Takšno je bilo Marksovo sleparstvo narodov takrat.

Sleparstvo je združeno s komunizmom tudi danes. Sleparstvo na dve strani. Na Ruskem niso hoteli boljševiki ničesar slišati o slovanstvu. Njih država nima niti slovanskega imena. Zatajili so celo rusko ime. Sovjetija se imenuje uradno "Zveza Socialističnih sovjetskih republik." Komunizem je tudi vedno poudarjal svojo mednarodnost in se norčeval iz besed narod in domovina. Tako so delali komunisti povsod, tako tudi na Ruskem. Kadar pa tem sleparjem kaže, uporabljajo za komunistično propagando tudi slovansko ime in ljubezen do narodnosti in domovine. Ko je med zadnjo vojsko Hitler kljub ozkemu prijateljstvu s Stalinom in kljub ruski pomoči Hitlerju proti zapadnim zaveznikom vendar napadel Sovjetijo, takrat so se ruski komunisti naenkrat spomnili na rusko domovino in pozvali rusko ljudstvo, da jo brani. Tudi v Ameriki za propagando uporabljajo slovansko ime. Videli smo, kako je Marks napadel praški slovanski kongres. Danes imate v Ameriki slovanske kongrese pod vodstvom najožjih komunističnih tovarišev. Začeli so izdajati "The Slavic American." Kaj najdete v tem listu drugega kot proslavljanje komunističnih mogotcev. Besedo slovanstvo mnogi uporabljajo kot figov list, da ne kažejo svetu preveč očitno vse komunistične sramote. In naš preljubi SANS ! Kaj pa dela drugega kot propagando za Titov komunistični režim? V tej komunistični zlorabi slovanskega imena je veliko sedanje sleparstvo komunizma, katerega oče je eden največjih sovražnikov slovanskega imena — Marks.

Komunisti imajo svoj namen, Slovani in slovanstvo so jim samo slepo orodje za dosego komunističnih ciljev. Mari jim je sreča in napredek slovanskih narodov! Neki navdušenci za slovanstvo gledajo na meje, ki jih je začasno Sovjetija potegnila proti Nemcem. Ne pomislijo pa, da morejo biti te meje samo začasne, ker je med tem komunizem vzbudil po vsem svetu sovraštvo do Slovanov. Še manj pa pomislijo, kako danes slovanstvo samo pod komunisti trpi. Po komunizmu slovanstvo ni zrastlo, ampak zaostalo. Kje bi bil danes veliki ruski narod v kulturnem in gospodarskem razvoju, da ga ne zadržuje barbarski komunizem že trideset let! Danes morajo svojo zaostalost skrivati z železnim zastorom.

Komunizem je največja nesreča Slovanov. Tudi ameriških! Že danes, pa vse kaže, še bolj v bodočnosti. Častilci in posnemovalci Marksa med Slovani so resnični sovražniki slovanskih narodov. Pa tudi tisti, ki jih podpirajo na en ali drugi način, so v resnici škodljivci slovanstva, pa naj to delajo zavedno ali v svoji neumnosti. Kadar se klanja tak prijatelj komunistov pred Marksom, Stalinom in takimi "prijatelji" slovanstva, naj se spomni, kaj je Marks pisal o slovanstvu. Morda bo vsaj to čutil, kako nedosleden je v svojem ravnanju.

BESEDA IZ NARODA

Zopet beračimo

Willard, Wis. — "Krivda" za ta dopis naj pade na neko Katarino, ki stanuje v Clevelandu na Juniata Ave. Bolj natanko se je ne upamm imenovati, ker mi ni dala dovoljenja. Če jo pa vseeno kdo "pogrunta," menda tudi ne bo veliko narobe.

Zdaj pa poslušajte, kako se je to lepo "ujelo." Danes, 13. novembra, pride pošta, od katere tu omenjam samo dvoje pisem.

V prvem pismu je bilo nič manj kot 27 naslovov potrebnih, da, zelo potrebnih družin, deloma brez očeta, iz SLOVENIJE. Dostavljena je iskrena prošnja, da bi tem družinam kdo poslal kaj ponošene obleke in takih reči. Pri vsaki družini je našteto, koliko otrok ima, koliko so stari in če so dečki ali deklice.

Pregledal sem ta seznam, vzdihnil za pomoč k Bogu, potem sem segel po drugem pismu, češ, bom že pozneje videl, kaj se da narediti — če sploh kaj . . .

Drugo pismo je bilo od zgoraj omenjene Mrs. Katarine. Čitam — in se začudim. Piše dobesedno takole:

"Čitala sem v . . ., da pošiljate pakete potrebnim v stari kraj. Jaz bi Vas prosila, da memi pošljete atreso od ene obitelji. Jaz imam še ponošene robe, največ za otroke, pa bi rada tja poslala, samo da bi imela atreso."

Zdaj si pa lahko mislite, kako hitro sem ji izbral eno od tistih 27 družin . . . Nič ne dvomim, da bo paket že na pošti, preden boste vi drugi te vrstice čitali. Ker pravi, da ima robe posebno za otroke, sem ji poslal naslov družine z OSMIMI otroci, pa brez očeta so . . .

Well, meni se zdi, da se ta reč ni tako "urajmala" brez prsta božjega. Gospa Katarina mi je dala misel, da utegne biti še marsikje kaka blaga oseba, ki bi ne zavrgla naslova, če bi ga dobila . . . Radi tega sem se takoj lotil pisanja tega dopisa in verjemite, da bom z velikim veseljem poslal kak tak ali podoben naslov vsakemu, ki se oglasi zanj. Nočem pa dati v javnost onih naslovov. Kdor katerega hoče, naj mi sam piše ponj. Že radi tega sem tako ukrenil, da ne bo prepuščeno na slepo srečo, kdo bo tega ali onega vzel na svojo skrb. Ako se vas dosti oglasi, bom lahko uredil, da bodo vsi obdarovani. Ako ne, bom pač skušal za one, ki bi ostali "sirote," na drug način poskrbeti. Samo toliko naj še enkrat poudarim, da so vsi ti doma v Sloveniji, pa je njihovo siromaštvo vsestransko DOKAZANO. Po naslove pišite na:

Holy Family Church,
Willard, Wis.

Zbor "Euclid" se zahvaljuje

Euclid, O. — Slovenski pevski zbor "Euclid" se želi tem potom zahvaliti vsem tistim, ki so pomagali napolniti dvorano za koncert, ki smo ga imeli v nedeljo 9. novembra v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Prav tako lepa hvala tudi vsem tistim, ki so napolnili dvorano zvečer za ples; lepa hvala tudi Vadnalovemu orkestru, ki nam je ves večer krožil vesele poskočnice, da je bilo res vse veselo.

Največja zahvala pa gre naši učiteljici, Mrs. Mary Gerl, ki se je trudila, z nami ter si utrgala čas od svojega dela, da nas je učila in poleg tega pa nam dala na razpolago tudi svoj dom, kjer smo se učili. Hvala tisočkrat, Mary!—Hvala Mr. Math Intiharju iz Naumann Ave., ki nas je tako lepo predstavil. Prav lepa hvala Mrs. Tilki Ropret in Mrs. Joe Ule, Sr., ki so nam tako dobro postregle v kuhinji z okusnimi jedili, dalje Mrs. Betty Ivančič, Rudy Pesek, Bill Kern in Al Volk, ki so bili tako dobri, da so nam pomagali z delom. Torej, še enkrat najlepša hvala vsem skupaj.

Slovenski pevski zbor
"Euclid."

Zahvala

Tem potom se iz dna srca zahvaliva vsem našim sorodnikom in prijateljem za vaš trud in požrtvovalnost ter velik dokaz ljubezni in prijateljstva do naju, ko ste nama priredili presenečenje za najino 25 letnico poroke, katero nama bo ostalo vedno v spominu.

Zahvalo naj sprejmejo najprvo najini sorodniki, ki so se največ trudili in ti so Frank in Antoinette Estanek in njih hčerke Violet in Ann, Matt in Mici Estenik, Mr. in Mrs. Matt Estenik, Jr., Mr. in Mrs. John Lenarčič, Fred Estenik, Lillian Estenik, Mr. in Mrs. Carl Estenik, Robert Estanek, Mr. in Mrs. Herman Linnevers.

Nadalje lepa hvala najinim dobrim prijateljem: Mr. in Mrs. Anton Nagode, Mr. in Mrs. Anton Krašovec, Mr. in Mrs. Carl Valentine, Mr. in Mrs. Frank Silbitzer, Mr. in Mrs. Frank Hunter, Mr. in Mrs. Frank Zeleznik, Mr. in Mrs. Anton Zeleznik, Mr. in Mrs. Joseph Vihtelic, Mr. in Mrs. Frank Kunstelj, Mr. in Mrs. Frank Kerner, Mr. in Mrs. Dominik Lušin, Mr. in Mrs. John Stanovik, Mr. in Mrs. Frank Laurich, Mr. Matt Mesec, Mr. George Ring, Mr. Matt Filipič, Mrs. Mary Stupar, Mrs. Ivanka Koss, Mrs. Uršula Korenčan, Mrs. Terezija Erjavec, Mrs. Mary Lah.

Najlepša hvala vsem za lepo darilo in tudi za darilo v denarju.

V veseli družbi je Vrhničanka Mici Lušin sprožila misel, da bi bilo lepo, ako bi se Vrhničani malo spomnili Neže Korunove na Vrhniki, ko je toliko dobrega storila med vojno za borce po gozdovih; naenkrat je bila vsota 15 dolarjev skupaj, za katero se je napravilo en paket, kateri je že na potu tja.

Torej še enkrat hvala vsem skupaj in ob prilikah sva pripravljena povrniti.

Vedno vam udana,
Carl in Marie Estanek,
7304 Dudley Ave.

Posebnosti letal na reakcijski pogon

Letalski strokovnjaki, posebno v Angliji in Združenih državah, mnogo razpravljajo o praktični uporabi novih letal na reakcijski pogon. Mnogi ameriški letalski inženirji poudarjajo potrebo ne samo po povečani brzini, temveč tudi po povečanju akcijskega radija, vendar pravijo, da je zaenkrat treba še predrago plačati pridobitev na brzini s tem, da se pri letalih na reakcijski pogon zaradi povečanja potrošnje goriva akcijski radij občutno zmanjša.

Kritiki teh novodobnih letal pravijo, da so taka letala na reakcijski pogon sicer zelo uspešna za vojaške svrhe, da pa za civilni promet še niso prikladna. Računajo, da bi 40 tonsko letalo, opremljeno z navadnimi motorji doseglo daljavo 6000 km, medtem ko bi isto letalo opremljeno z reakcijskim motorjem doseglo akcijski radij samo 1700 km.

Nova stremljenja v letalski industriji Velike Britanije in Amerike skušajo odpraviti nedostatke na razne načine. Eden izmed načinov so nova vrsta nazaj upognjenih kril, ki zmanjšuje zračni odpor.

Ker letala na reakcijski pogon dosežejo največjo brzino v velikih višinah, delajo sedaj poizkuse predvsem v višinah 8000 in več metrov. Tu pa povzročajo preglavice močni in sunkoviti zračni tokovi in zato skušajo ojačiti gradnjo letal, da te sunke lahko brez nevarnosti prenesejo.

Največ si graditelji novih letal na reakcijski pogon obetajo od tega, da bodo ta letala v mnogih primernih lahko opravila namesto enega — dva poleta dnevno in se bodo na ta način obratovali stroški občutno zmanjšali.

Bela vrana

Znani švicarski naravoslovec Agassiz, profesor na vseučilišču Cambridge, je bil poklican predavat v New York. Pa je odklonil, češ, da je prezaposlen že drugod. Da bi ga vendarle pridobili, so mu ponudili veliko vsoto denarja. Tudi s tem ga niso dobili; odgovoril jim je: "Nimam časa, da bi si denar služil."

ČE VERJAMETE AL' PA NE !

Ravno, ko je jelen stopal mimo mene s takim prezirljivim pogledom, da se mi je prav zamalo zdelo, se je oglasil prijatelj Mandel, ki je zavzemal strategično pozicijo v rebri pod menoj: "Jack, kdo je pa spušèal šnelfajer?"

"Tone Babič," sem mu pojasnjeval na ves glas.

"Pa je kaj zadel?" bi Mandel rad vedel, ki smo ga pripoznali za oberjagra naše ekspedicije in ki smo se natančno ravnali po njegovih ukazih, kadar se nam je ravno zazdelo.

"Aha, je," mu povem.

"Kaj pa?"

"Eno smreko, dva gabra, en velik bukov štor, če ne štejemo lukenj, ki jih je napravil v zraku," sem mu našteval natančno, ki sem vesten računar.

"Pa sta zares kaj videla pravdanskega?" sili Mandel dalje vame.

"Midva sva, pa tudi ti boš vsak čas, če pogledaš malo okrog sebe. Vsak čas se bo peljal na vlak doli mimo tebe prekrasen srnjak. Če mu rečeš prijazno besedo, te bo počakal, da se pripraviš. Tudi Babiču se je postavil, pa ko je videl, da ne bo nič, je odšel drugam."

"Ni h...," je ušlo Mandlu in v tistem hipu je tudi že spregovorila njegova risanica: buuum in še enkrat: buuum.

Tedaj je bila vrsta pa na meni, da sem začel poizvedovati: "Christ, ali si ti streljal?"

"Aha, sem."

"Pa si kaj zadel?"

"Vraga namalanega sem zadel, ti rečem. Ravno, ko sem ùpalil, je stopil za velik grm. Čakaj, bom zavpil Mlakarju doli pod menoj, naj on užge, če ga bo videl." Res je zaklical Jožetu Mlakarju, naj pazi, ker je sovražnik v bližini. Takoj zatem je že tudi odjeknil gori v reber strel iz Mlakarjeve karabinke. Takoj zatem je pa mehka sapica prinesla celo gor do mene nežne Mlakarjeve besede, ki so dajale širnemu svetu naznanje, da je zgrešil. Kmalu zatem sem slišal salve še nižje ob liniji. Tam so stali John Dolenc, Tone Baraga in domačin Charlie, ki nam je bil za vodnika v gošči, da nismo zašli.

"To je pa več kot zakleto," zavpije Mandel k meni. "Toliko strelov, pa menda še ni nobenega mrtvaškega oznanila. Da ne bi nobena krogla zadela, je nemogoče. Za njim bomo šli, morda se je kje vsedel in si liže preljuknjano kožo. Vidva z Babičem podjita pa doli na cesto k avtu in nas tam počakajta. Tudi do New Yorka bomo šli za poštajno, če bo treba. Ne bo se nam izmazal. Joj, pa ki je bil kot kak vol.'"

Le matafirite za živaljo, sem si mislil, jaz že ne bom. Stopil sem k Babiču, ki je stal še vedno na istem mestu, odkoder je jurišal na srnjaka, ravno držal svojo arkebuzo za cev in se pripravljal, da bo ž njo poskusil razbiti velik kamen.

"Kaj si neumen, Tone," ga poučim, ko vidim njegovo hudo namero. "Saj ni puška kriva, če nisi zadel. Roke, roke, tiste so, ki naravnajo pihalnik v pravo smer."

"Ne gre mi v glavo," mi je dopovedoval Babič, ko je res povesil puško, "zakaj nisem zadel. Tako lepo sem ga imel na muhi, da nikdar tega. Pa je prav toliko zaleglo, kot bi metal v srnjaka cukerberk. Če nisem oddal vanj petnajst strelov, nisem nobenega. Pa ki sem spravil s tega sveta že marsikatere srnjake in zajcev nič koliko. Enkrat sem prav natančno videl, kako je otresel z glavo. Takrat sem ga gotovo zadel."

Vzel sem njegovo puško v roke in si jo ogledal. Videl sem, da je bila izdelka od tistega leta, ko jo je Krištof Kolumb po pomoti prifural v Ameriko. Vanjo si lahko del 18 kratkih nabojev in petelin je bil še stare vere, ki je zviška udarjal na kapico pri naboju.

"Vidi se mi," sem končno sodil, ko sem si ogledal kresilo od vseh strani, da je čisto dobro orožje, samo eno napako ima, ki je bila najbrže kriva, da nisi trefil srnjaka."

"Katero napako?" bi rad vedel Babič.

"Da nese ali previsoko, ali pa preveč na desno. Drugače je pa, kakor bi presodil jaz, ki sem v tem oziru vešč človek, popolnoma fina stvar. In pa močan glas ima, kadar upali. Zame ni na lovu nič lepša godba, kot kadar poka, pa če kaj pade ali ne.' '

Tone je segel v žep in privlekel v pozno popoldne še nekaj kapljic recnij, katere sva po bratovsko spravila vase.

"Kar zgrizel bi se," je rekel Tone nekoliko poživljen, "da smo ob tako lepega srnjaka. Kaj praviš, ali je žival vedela, da ji nisem nič nevaren, ko je tako krotko stala in čakala, kdaj bom nehal? Šele, ko je videla, da ne bo nič, je odšla počasi naprej."

"Nekaj takega bo," sem mu priznal. "Veš, žival ima tudi čut, ki ji pove, kdaj je v nevarnosti in kdaj ne. Kar pozabi na smolo, Tone. Kolikor poznam naše fante, se bo tisti tvoj srnjak vozil z nami v Cleveland. Kadar je enkrat Mandel komu na sledi, mu ne uide."

Res je bilo tako, kot bomo zvedeli jutri na temle mestu. In ker smo arvno pri tem, morda ne bo napek, če povem, kako je imel Tone Babič še enkrat smolo s svojim kresilom.

Krščen denar

POVEST

Dr. Ivo Šorli

Sploh pa da je najbolje, če se kaj se niste hoteli ženiti? Vidite, če bi imeli otroke, bi zdaj vsega tega ne bilo."

Sploh pa da je najbolje, če se kaj se niste hoteli ženiti? Viveč ne poroči, ko je poskušala, kaj je zakon. Potem jestarec določil še nekaj svetih maš za sebe in za ranjko prvo ženo, in dolgega pisanja je bilo konec.

"Kolikor besed, skoro toliko neumnosti!" se je razjezil zdaj sodnik. "Vsak teden je bil tu — ali se ni mogel priti enkrat posvetovat ali na sodnijo, kjer bi ga ne bilo stalo niti gracarja, ali pa k notarju ali advokatu, kjer bi bil potrošil kvečemu eden, dva, pa naj bi bilo tudi pet goldinarjev; saj testament bi bil še vedno lahko sam napisal, če se mu je že tako škoda zdelo. Pa gre človek s takim premoženjem in začne čečkati, z glavo v mehu!"

"Pa . . saj so mu baje ravno tu v trgu povedali, da sme vsak sam testament napraviti, kdor zna pisati, ali pa pred pričami . . ." je hotela vdova rajnkega opravičevati.

"Seveda sme. Jaz si smem tudi sam obleko napraviti. In šivati tudi znam — skoro vse gumbe sem si lefa in leta sam prišival. Ampak za obleko grem h krojaču, ker znam šivati gumbe in ne obeleke. No, hotel sem reči le to, da se je pametno prej s kom posvetovati, ki pozna postave. Ali tu je zdaj, kar je. Namesto nekaj krajcarjev, bo stalo morebiti nekaj stotakov, ko je nevarno, da se bosta začela še pravdati!"

"Kaj ne, gospod sodnik!" se je oglasil Peter. "Testament bom lahko ovrgel?"

V prvem hipu, ko je zaslišal, kaj je bil oče odredil, se je Peter tako prestrašil, da še govoriti ni mogel. Vsa kri mu je šla v glavo in umaknil se je skoro do zida. Zdaj pa je prežečih oči prišel zopet bliže.

"Tako ne, kakor si to najbrže vi mislite," mu je odgovoril sodnik. "Tega menda ne boste hoteli tridit, da oče ni bil pri čisti pameti, ko je pisal, ali pa celo, da sploh ni on tega napisal. Vaša mačeha bo torej že ostala gospodinja, kakor je odredil pokojnik; ali vi se najbrže ne boste dali kar tako odpraviti, ko vam po postavi, bi rekel, ne bo treba. Moja dolžnost je, da vas najprej o vaših pravicah poučim. Povejte, ali ste se proti očetu kdaj tako slabo obnašali, da bi bil vas lahko tožil zaradi grdih besed ali celo hujšega?"

"Naj pove ona!" je rekel Peter in pokazal vdovo.

"Ne, to se ne more reči," se je oglasila ona. "Če že govorimo o tem, je treba omeniti, da je bilo z rajnkim večkrat težko življenje. Ali da bi imela ona-dva kake posebne stvari med seboj, nisem mogla nikdar opaziti. Celo čudim se, da je rajnki napravil tako ž njim . . ."

Sodnik jo je prijazno pogledal in je rekel:

"Lepo je od vas, gospa, da govorite tako. No, zdaj že upam, da se bomo še sporazumeli. Kaj pomeni pa to, kar pravi oče zastran ženitbe?" se je obrnil zopet k Petru. "Zakaj se niste hoteli ženiti?"

"Zakaj se nisem hotel ženiti? Saj me ni pustil! Od začetka pač, dokler je bil namreč še sam vdovec, me je vozil povsod, kjer je bilo kaj denarja in še malo kake ženske zraven. Pa kar tako se jaz tudi nisem maral prodati, posebno ko sem vedel, da bo on denar pobasal, meni pa žensko pustil. Ko sem hotel pa to tu vzeti, jo je on pobral. Takrat je bil edini dan v življenju, ko bi mi bil rajnki še kaj denarja zanjo dal."

Sodnik, ki ga je bilo Petrovo nekoliko robato, a odkritosrčno govorjenje spravilo v čim dalje boljšo voljo, ga je zopet vprašal:

"Zakaj pa se potem niste več ženili?"

"Potem?' 'se je začudil Peter, da sodnik tega ne razume, "Snedel bi me bil, da sem mu o ženitvi le omenil. Meni pa tudi ni bilo sile."

"Ste se morali ženiti pa iz hiše ven, priženiti se kam!" ga je skoro dražil sodnik.

"Ko ni hotel dati niti solda od sebe! Kam bi se človek ženil praznih rok? Pa saj sem že rekel: kaj se je ženiti res tako treba?"

Sodnik se je zasmejal.

"Ej, to je seveda drugo vprašanje!" je rekel. Potem pa se je zresnil in je izgovoril:

"Naj bo, kakor hoče. Vsekakor vidim, da oče ni imel pravice, zavreči vas v testamentu. In tako vam gre od cele dediščine polovica tega, kar bi bili dobili, če bi bil oče umrl brez testamenta. V tem slučaju bi bili vi kot edini sin vse, mačeha pa bi bila četrtina užitka.* Kakor vidim, da oče ni imel pravice, zavreči vas v testamentu. In tako vam gre od cele dediščine polovica tega, kar bi bili dobili, če bi bil oče umrl brez testamenta. V tem slučaju bi bili vi kot edini sin vse, mačeha pa bi bila četrtina užitka.*

(Pisatelj te povesti ne bi hotel koga zavoditi v zmoto, kar se tiče teh stvari, in izrečno opozarja, da je bilo tako po starih postavi, da je pa nova iz leta 1914, precej izpremenila posebno tudi pravice dedovanja vdove ali vdovca.) Ne, oče je napravil, kakor se vidi, na sebi veljaven testament, in tako vam pritiče le polovica, drugo pa njej. Da pa ne bo nepotrebnega prepira, vam takoj povem, da imate pravico zahtevati, kar vam gre, le v denarju in ne delitve premoženja. Vdova vas bo morala torej izplačati. Ali želite inventar ali se rajša pogodita za toliko in toliko?"

"Inventar hočem! Vse do zadnje skorje!" je zakričal Peter nespodobno glasno, da ga je sodnik neprijazno pogledal.

Znamke!
Jugoslovanske znamke prodaja
August Kollander
6419 St. Clair Ave.
v S. N. Domu
(Tues.-x)

JOHN ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo.
IVanhoe 4221
18115 NEFF ROAD

Vas muči revmatizem?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.
Mandel Drug
15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna

Radijski aparati, pralniki in čistilci
popravljamo—razne dele zanje
MALZ ELECTRIC
6902 ST. CLAIR AVE.
EN 4808

MAKE
ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD
Perhaps you need vitamins. If you do you want vitamins that are—
Potent, Easy and Convenient to take, Economical. Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule contains the full basic daily quantities of five vitamins, whose requirements in human nutrition have been established.
Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplements until the next day. That's CONVENIENCE.
Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.
GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for sixty days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.
MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

požrtvovalnostjo vseh se je posrečilo požar omejiti. Škode je precej. Pri urarju je zgorelo čez 80 ur.

V taborišču se čedalje bolj razvija domača lesna obrt. Organizirali so skupno prodajo v nekaki zadrugi. V okviru te organizacije lahko vsak izdeluje robo doma. Prodajo posreduje organizacija. Sme pa po določenih cenah prodajati tudi vsak sam, le gotov procent mora plačati v skupen fond. V organizacijo je vpisanih okrog 60 članov. — Tako si pač v tujini pomagajo ljudje kot vedo in znajo. Vsi pa čakajo, da bi čimprej prišli do neke stalnosti — kjerkoli.

TROJKE KOMUNISTOV V TABORIŠČU. — V taborišču Slovencev v Senegalliji v Italiji so tudi nekateri komunisti. Vrinili so se med druge taboriščnike, da so tam nekaki zastopniki Ozne. Odkrili so v taborišču trdne dokaze, da je tam delovala komunisitčna trojka. Iz materiala, ki je bil najden, je razvidno, da so zbirali ti zastopniki jugoslovanske policije podatke o vsakem beguncu prav v podrobnosti. Material o teh komunistih je bil izročen Amerikancem.

"O, DOMOVINA, TI SI KAKOR ZDRAVJE." — Ta beseda poljskega pesnika se vedno ponavlja. Da begunci ne morejo pozabiti svojih domačih krajev, je razumljivo. Toda nekatere tako vleče domov, da jih tudi potegne. Iz vseh taborišč so nekateri odšli, čeprav so vedeli, da se jim doma pod Titušem ne bo dobro godilo. Pa so tudi drugi, ki jih je potegnilo domov samo pogledat. Šli so in se spet vrnili. Šli so, čeprav so vedeli, kako je to nevarno. Domovina vleče. Rozman Viktor iz Hotedršice je tako šel dvakrat domov. Prvič je prišel srečno nazaj, drugič pa so ga titovski miličniki prijeli na hotenjskem polju. Odpeljali so ga v Ljubljano, kjer ga nadalje zasišujejo. Zaprli so tudi njegove domače; nekaj ljudi pa tudi iz družin, ki imajo v tujini begunce. Fant nima ničesar posebnega nad seboj; bil je domobranec. To je za titovce — preveč. Pred meseci se je vrnil tako domov fant iz Rovt. Titovci so ga dobili in je bil ustreljen.

BEGUNEC SE JE VRNIL IN UMRL. — V Mengšu je 4. septembra umrl Tone Kompare, bivši posestnik in slamnikar. Mož je bil z vso družino v begunstvu, pa ga je Titova propaganda zvabila domov. Obljubili so mu, da mu vrnejo posestvo in obrt. Res je šel in uradniki UNRRA-e so delali z njim pri drugih propagando. V resnici pa mu niso vrnili prav ničesar, le majhno sobico v njegovi nekdanji hiši so mu pustili, kjer se je morala stiskati vsa družina. Tudi živilskih kart niso dali nobenemu članu družine. Vse to ga je tako strlo, da je od žalosti umrl.

REPATRIIRANEC PIŠE. — Nekdo drugi, ki se je vrnil, piše takole: "Živ in zdrav sem, hvala Bogu. Zadovoljen sem, da sem pri svoji družinici. Drugega veselja ali zadovoljstva pa ni. Tukaj vlada veliko pomanjkanje vsega. Če pa kaj dobiš, je strašno drago. Po gozdovih se pojavljajo vedno pogosteje neke nove zveri s k. (To je križarji s križem) Lovci (žandarji) jih preganjajo, pa se zmeraj spet oglase. — Jaz bi te povabil, da bi prišel v domovino tapecirat stolčke. Tukaj je vedno več takih, ki bi radi sedeli na mehkem . . . Vedno se je govorilo o enakosti, pa te tukaj ne najdeš. Dobi se svila po 500 din mater in sladkor po 160 din kilogram, toda potrebščin za vsakdanjo porabo ni za nobeno ceno. Sedaj smo imeli prostovoljno obvezno oddajo žita. Ljudstvo pa še vedno je pokvarjeno koruzo. Pri nas je samo delaj, in se enkrat delaj za komuniste."

Za italijanske sladkosnedneže. — Slika nam kaže italijanske farmarje, ki odkladajo pridelek sladkorne pese v posebne kanale, kjer se bo pesa oprala in obenem odpolvljena v sladkorno tovarno. Slika je posneta v bližini Satno Biaggo, Italija, kjer je 23 sladkornih tovaren, ki obratujejo 24 ur na dan v od dva do tri mesece trajajoči sezoni.

Slika nam kaže novi Keller Super Chief avto z motorjem zadaj, ki je bil razstavljen v New Yorku. Cena avtu bo $848.00. Z produkcijo bodo pričeli v letu 1948; pravijo da naredi ta avto 35 milj na galon gazolina.

Kako je Naceta hudič jemal

Potokarjev Nace je junak naše povesti. Ta vam je bil tič! Spadal je v družino tistih, ki žanjejo, kjer niso sejali, in ki najdejo, česar nihče ni izgubil. Nace je našel na primer z veliko lahkoto mastno kračo v sosedovem dimniku, pravtako dve kolesi finega sira v trgovčevem skladišču. Imel je tudi posebno prakso, da je znal loviti vaške putke brez krika in vika in jih je pošiljal z mojstrskim zavitjem vratu iz te solzne doline v boljšo domovino. Za plačilo jih je vzel brez dovoljenja lastnikov na svoj dom, in si je potem še nesebično lomil zobe ob njih bedrcih.

Nace je bil tako srečen, da je imel letino pozimi in poleti. Pozimi ni mogel samo spati in je hodil ponoči rad v tihe obiske po hišah, poleti je pa kaj rad vedril po sadovnjakih in po polju, kjer se ga je seveda vedno prijel kak sad ali krompirček.

Radi tega poštenega posla je pošiljal nehvaležni in neusmiljeni svet Naceta večkrat v tisto veliko hišo z zamreženimi okni, kjer je mož vsakokrat nekaj mesecev presedel in imel časa za premišljevanje svojega grešnega življenja. Tatvine se pa tudi tam ni odvadil.

Lonec hodi toliko časa k vodnjaku, da se ubije.

Jeseni je bil Nace zopet na delu. Črna noč je pokrivala zemljo. Nace je menil, da razun njega gotovo vse spi in počiva. Pa ni bilo tako. Opazili so ga in za grmovjem v bregu, koder je moral mimo, sta ga čakala Boštjančev Kristl, o katerem je šla govorica, da ima roke kot medved in Krivčev Lojze, sicer manj močan, ampak pretkan in gibčen kakor veverica.

— "Kupil sem od hudič, kupil sem, vse sem pošteno kupil . . ."

Hndič ga je še bolj mikastil za ušesa.

— "Ljudje so mi dali, ljudje. Vse so mi dali dobri ljudje, gospod hudič."

Hudič mu je še huje natezal ušesa . . "Kaj?!"

—"Ukradel sem, gospod hudič, ukradel sem vse . . ."

— "Kje, kje? je lajal hudič iz koša."

—"Pri Stenarju, pri Hudoverniku, pri Krušarju, pri Mezincu, pri Streharju,, je Nace jokajoče izpovedoval.

Hudič se je raskavo krohotal. Nace pa je začel milo prositi: "Gospod hudič, nehajte, vsaj malo nehajte, ne morem več, meni je umreti, naj malo počinem."

— "Počival boš v peklu, ha, ha, ha, ha, v peklu boš mehko počival" je vriskal hudič.

—"Naprej, naprej!"

Nace je klencal naprej. Groza ga je pretresala. Tedaj se je dvignil mesec izza gore in Nace je opazil v senci samega sebe in svoj koš in vrh koša hudiča . . še bolj je tekel, krog njega pa je piskalo, cvililo in hreščalo, zdelo, se mu je da pada, da umira. Pritekel je do košate lipe, ki je molela svoje mogočne veje daleč naokoli. "Stoj"! Hudič je kriknil to povelje, kot bi treščilo. Nace je obstal pod lipo.

— Tresel se je po celem životu, srce mu je divje kovalo v prsih, hudič pa mu je grmel počasi besedo za besedo v ušesa: — "Danes-nimam-še-popolne-oblasti-do-tebe. — Samo še eno - tako - skuhaj - pa - si - moj, moj, moj!' . . Danes ti pustim še to v spomin . Še enkrat te bom stresel in . . pobožal. Skočil mu je z rokami v lase, vlekel ga je in bil, ušesa mu je nategoval in mu prisolil končno še dve krepki zaušnici. Med tem pa je Nace jokaje vzdihoval: "O, gospod hudič, Bog povrni, hvala lepa, tisočkrat Bog povrni!"

"Jaz bi bil rad za hudiča. Te ukradene reči skrijva tja v grm, jaz se skrijem v koš, ti boš pa zgoraj koš zopet lepo zadelal s to cunjo stavim da ne bo lumpač ničesar opazil in me bo odnesel."

— "Joj, Kristl, ti si pa res zvit lisjak, dajva, dajva, izpeljiva jo, joj, to bo imenitno!"—

— "Čakaj!. Kaj pa če me opazi? Jaz se v košu ne morem braniti . . ."

— "Saj sem še jaz tukaj. Tukaj za grmom bom za vsako silo. Če te pa ne opazi, bom stopal tiho za njim in zanesi se name!"

Spravila sta vsebino koša za grm. Kristl je zlezel v oprtnjak, Lojze ga je pokril s žakljem, na vrh je položil še par hlebcev in se je skril za grm.

Nj čakal dolgo. Nace se je vrnil. Nedra jalbok je prinesel in jih stresel kar vrh drugega ropotije v koš. Sklonil se je, del roke v naramnice oprtnjaka, napel svoje mišice in z glasnim aaah . . je vstal pokoncu. Ko je prehodil par sto korakov, je zaslišal za seboj glasen vrisk. Stresel se je in bolj pohitel. Nenadoma je začul sikanje vs! vsss! vsss! takoj nato pa jezno evh! evhhhh!

— "Svetj križ božji!" je zakričal Nace.

Pa je bilo že pri košu, drsalo je po njem in škrabalo, koš se je stresal piskalo je in žvižgalo, Nace je tekel, kar so ga noge nesle, ves poten je že bil, v košu pa že tako cviljenje in divjanje, da mu je bilo znoreti.

—"Sveti . . ."

Strašen pisk iz koša. Nekaj je skakalo po oprtnjaku, vmes pa sikalo in vriskalo. Nace je hotel vreči koš z ramen, pa pri tej priči ga je zgrabilo z vročimi kremplji za ušesa. Nace je divje zakričal: "Oh nikar, nikar!"

— Joj meni! — Sam hudič je za mneoj!"

Hudič je pa sikal: "Odkod imaš vse to?"

— "Kupil sem od hudič, kupil sem, vse sem pošteno kupil . . ."

Hndič ga je še bolj mikastil za ušesa.

— "Ljudje so mi dali, ljudje. Vse so mi dali dobri ljudje, gospod hudič."

Hudič mu je še huje natezal ušesa . . "Kaj?!"

—"Ukradel sem, gospod hudič, ukradel sem vse . . ."

— "Kje, kje? je lajal hudič iz koša."

—"Pri Stenarju, pri Hudoverniku, pri Krušarju, pri Mezincu, pri Streharju,, je Nace jokajoče izpovedoval.

Hudič se je raskavo krohotal. Nace pa je začel milo prositi: "Gospod hudič, nehajte, vsaj malo nehajte, ne morem več, meni je umreti, naj malo počinem."

— "Počival boš v peklu, ha, ha, ha, ha, v peklu boš mehko počival" je vriskal hudič.

—"Naprej, naprej!"

Nace je klencal naprej. Groza ga je pretresala. Tedaj se je dvignil mesec izza gore in Nace je opazil v senci samega sebe in svoj koš in vrh koša hudiča . . še bolj je tekel, krog njega pa je piskalo, cvililo in hreščalo, zdelo, se mu je da pada, da umira. Pritekel je do košate lipe, ki je molela svoje mogočne veje daleč naokoli. "Stoj"! Hudič je kriknil to povelje, kot bi treščilo. Nace je obstal pod lipo.

— Tresel se je po celem životu, srce mu je divje kovalo v prsih, hudič pa mu je grmel počasi besedo za besedo v ušesa: — "Danes-nimam-še-popolne-oblasti-do-tebe. — Samo še eno - tako - skuhaj - pa - si - moj, moj, moj!' . . Danes ti pustim še to v spomin . Še enkrat te bom stresel in . . pobožal. Skočil mu je z rokami v lase, vlekel ga je in bil, ušesa mu je nategoval in mu prisolil končno še dve krepki zaušnici. Med tem pa je Nace jokaje vzdihoval: "O, gospod hudič, Bog povrni, hvala lepa, tisočkrat Bog povrni!"

Tedaj je zgrabil dozdevni hudič lipovo vejo, še enkrat je divje zavriskal in se pognal v košato drevo. Ubogi Nace je tedaj vrgel koš z ramen in se pognal s zadnjimi močmi domov.

Ko je izginil je prilezel Kristl zdrevesa, tudi Lojze je bil že tam. Po tleh sta se valjala od smeha, da nista mogla priti do besede.

Drugo jutro so našli ukradeno blago za grmovjem v bregu. Nihče si ni znal razložiti, kako je neki prišlo tja. Potokarjevega Naceta pa ni bilo nekaj dni na spregled. Pravili so, da je bolan in da leži.

Prihodnjo nedeljo je šel k spovedi. Dolgo ga ni bilo iz spovednice. Baje ni potem nikdar več kradel. Tega pa le ni opazil, da sta se dva vaščana vsakokrat ko sta ga srečala, sumljivo pogledala in si pomežiknila.

DELO DOBIJO

Službo dobijo

V službo se sprejme zakonski par, ki bi čistil gledišče. Morata biti zanesljiva in morata znati kuriti avtomatični stoker. Plača je $50 na teden. Zglasite se po 6 zvečer v
Yale Theatre
St. Clair in E. 82 St. (x)

Moški in ženske za delo

Potrebujemo osebe za finišanje lesa. Predznanje ni potrebno. Plača od ure in plača od kosa. Zglasite se v
F. Zimmerman Co.
2040 West 110. St.
(x)

Delo dobijo

Asemblier za težke traktorje, machine operator za orodje in tak, ki zna popravljati stroje. Morajo imeti svoje orodje. Plača od ure, 40 ur na teden.
Oliver Corporation
19300 Euclid Ave.
(227)

MALI OGLASI

Popravljamo pohištvo

Popravljamo tapecirano pohištvo v vaši hiši; pritrdimo springe, iznova napolnimo blazine in vse, kar je potrebno, da bo pohištvo kot novo. Pokličite SW 6890. 1142 E. 66 St.
(x)

Iščejo stanovanje

Družina 3 odraslih oseb in dekletce staro 11 let, išče jo 5 sob. Kdor ima kaj primernega, naj pokliče EX 2326. (230)

Beneški zastori

Napravim po vaši meri jeklene beneške zastore. Izbera 3 barv v jeklu in razne barve trakov. Frank Adamič da zanesljivo delo in po zmerni ceni.
Tru-Shade Venetian Blind Co.
22812 Nicholas Ave. zadej
IV 5232 (x)

Drva naprodaj

Prodamo nova drva za spodkuriti, kratke in dolge rezane; jako velik load za $8.00. Pokličite po 5 uri zvečer YE 1479.
—(233)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša 6 sob za eno družino; garaža, vse v jako dobrem stanju. Nahaja se na 14814 Hale Ave. Za podrobnosti pokličite LIberty 3871.
—(227)

Trgovski prostor

V najem oddamo trgovski prostor 1.000 štirjaških čevljev. Dober dovoz; vse v enem nadstropju. Zglasite se na 1172 Norwood Rd. EN 3457.
(228)

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja

spisal IVAN ZOREC

"A slovenske so bile, to je." Premolknila sta.

"Pa tudi tisti naš uskok Martin Kuralt bi lahko kaj pisal, če bi bil drugačen," se je čez čas spomnil opat; "pa je upornik in brezbožnik. Še cesar je to spoznal in mu ni hotel dajati potuhe."

"Že vem, tačas, ko je spisal tisto knjigo o preveliki oblastnosti cerkvene gosposke."

"Da. In čeprav ga je cesarju priporočal sam grof Kavnic, tisti malopridni in puhloglavi, a pri cesarju prav mogočni spletkar, je cesar vendar ukazal, da se menih mora pokoriti svojemu opatu. Pa saj veste, kako je bilo."

"Vem le, da je Kuralt učen, a zoper svojo voljo nekoliko čudaški človek; nesrečen je, težko živi. A veliko je že pisal tudi o modroslovju."

"E, modroslovje!" je opat odmahnil. "Kdo je modroslovec? Mož, učen, preučen, ki svetu bistri duha ali pa ga pogublja do dna?"

"Tudi o čebelarstvu je pisal; še pesmi je zložil celo kopo."

"Samo bogoslovnega ali nabožnega dela nobenega ne. Kakšen duhovnik naj bi bil tak mož?"

"Saj bi bil, pa so mu ljuljanski škof in korarji vezali roke in grenili srce; vendar je že pisal tudi o tem."

Opat je začuden pogledal, prior je povedal:

"In sicer v slovenskem jeziku. Neko imenitno pridigo, ki oznanaja toleranco — versko strpnost in krščansko ljubezen. In še dosti drugih lepih in učenih stvari."

"Odkod veste vse to?"

"Zanima me, kaj počenja in kako so mu godi; tako zvem marsikaj."

"Kdo vam pove?"

"O, vsa učena Ljubljana ga čisla, plemiči in meščani se mu klanjajo — tako mi je pravil Anton Linhart."

"Torej obiskujete tega našega uskoka?"

"Tudi Linhart je učen mož, ki dosti piše. Lehko in lepo se človek meni z njim. O slovenskem jeziku mislita on in Linhart, kakor vi, pater opat. Že zato sta čisto prikupna."

"Pater prior, ni mi všeč, da se tako zanimate za posvetnost in da se družite z uskokoma našega samostana."

"Kuralt in Linhart sta res slekla kuto, a zaslovela sta v učenem svetu. Kaj bi bilo bolj prav, če bi bila ostala med nami in postala slaba meniha?"

"Hm, prav menite, za samostan nista bila. Kuralt je bil uporen, nemiren človek, Linhart pa tudi ne dosti boljši."

"O, Linhart je nežna, pesniška duša; prav zato bi dejal, ni maral suženjstva."

"Pater prior," se je opat ustrašil, "kaj hočete reči, da je življenje v samostanu suženjsko?"

"No, naravnost tega ne morem reči. Menih, povprečen človek je najsrečnejše bitje na svetu. V miru, tihoti in samoti živi brez skrbi, moli, se posti in pokori zase in za druge; a kdor bi rad dni svojega življenja izživel po svoje, občuti ob vsaki uri, da je — suženj prastarih, okostenelih redovnih pravil."

"Tudi vi, pater prior?"

"Jaz, pater opat, res ne bi rad čakal še kaj dolgo. Nočem, da bi me cesarski podili iz samostana, sam pojdem."

"Ne morete, ne smete, svete obljube vas vežejo in samostanska pokorščina."

"Novi čas prinaša novo spoznanje. Premlad sem bil ko sem se pomenišil, zdaj nisem prestar, še si lahko preberem."

Opat ga je poslušal ves prestrašen, potlej si je z rokami pokril obraz in zaječal:

"Križ božji, ali je duh prosvetljenstva že tako premotil tudi vas? Veste kaj: opravite minutio — puščajte si kri, že dolgo si je niste."

"Tudi to je srednjeveška navada."

"Obedientia — pokoriti se ji morate!"

"Hočem, dokler se ji še moram."

"Kam merite?" ga je opat debelo gledal.

"Pater opat, verjemite mi, da sem do tega skklepa prišel le po hudih duševnih bojih. Sprva sem se res plašil lastnih misli, zdaj vem, da mislim prav. Vest, poštena vest mi nič hudega ne očita. Ne morem pomagati, da sem tak, in Bog mi pomagaj, da ne bi zabredel v greh zoper duha."

"Zabresti hočete v greh nepokorščine. Varujte se vsaj kazni, ki vas z njo utegne udariti posvetna oblast. Ali ne pomnite več, kako je cesar Jožef II. ono leto pritisnil ljubljanskega frančiškovca Franca Ksaverija Paradajzarja?"

"Pomnim. Paradajzar je hotel kuto čisto zavreči in prestopiti v protestansko vero. Cesar ne mara apostatov — odpadnikov. Zapri ga je v graško prisilno delavnico. No, jaz nočem v drugo vero, svetni duhovnik bi rad postal."

"Potrpite, pater prior," se je opat pomiril; "saj to nemara res čaka nas vse."

"Pametno bi storili, če bi se nekoliko preskrbeli, preden nam vse vzemo in nas preženo. Prodajmo, kolikor največ moremo, da s praznimi rokami ne pojdemo po svetu. Škof Brigido, ki ga, kakor rajnega škofa Herberštajna, tako mikajo do-hodki stiške gospoščine, bi nemara bil dober kupec."

"Nikar, s tem gospodom nočem imeti nič. Noroglav, omejen janzenist — skoraj krivoveren gorečnik — je tudi ta. Misli, da je prosvetljenec, pa je le slepo v cesarja zagledan plemič; vse je, le škof ni ne po mišljenju ne po življenju."

"Tako se utegne nekratiti, da pojde križem svet vse, kar imamo. Lakomnikov je zadosti. Slišal sem, da tudi novomeški okrožni glavar Ivan Nepomuk Ursini grof Blagaj preži in komaj čaka, kdaj mu bo priteči in odnesti, kar mu bo všeč."

"Habeat — naj le," je opat odmahnil z roko in se zagledal po zorečih njivah.

VI.

Samostanska kočija je že po klancu Radohove vasi drdrala proti Pljuski, brat kočijaž je zaviral, brat strežaj strahoma trobil.

"Počasi, počasi," je svaril tudi opat.

In res je s stranskega pota na sredo velike ceste nenadoma omahnil postaren človek v ponošeni gosposki obleki in se do pasu priklonil imenitnima gospodoma. Kočijaž je kriknil in in močno potegnil za vajete, konji so se skoraj ustavili.

"Pazite, Vrbičev gospod," se je opat nasmehnil in pomahljal z roko, "saj bi vas bili skoraj povozili."

"Majhna škoda, presvetli, majhna škoda," se je nerodni mož omotično umikal in gledal za kočijo, ki se je spet spustila v dir.

"Ta menda nikoli ni trezen," je opat zmajeval.

"Revež je," se je prior oziral, "v vinskost skriva vse hudo, kar ga tišči."

Vrbičev gospod, iz teh krajev doma, je bil šolan človek. Več let je v daljnem tujem mestu imel imenitno službo; a prerad je pil vino, v vinski omotici se je nekaj pregrešil, pa so mu jo vzeli in je bil ob kruh.

Potlej se je dolgo potikal križem sveto, poskušal nekatere matere kruh, a ko je preteknil skoraj že vse, je obupal in primotoglavil v domače kraje.

"Še zajec rad steče pod tisti grm, kjer se je izgledel," je čustvoval in občudoval polje, travnike in hoste, vasi in ljudi. "In ko človeku vse odneha, napośled le spozna, da bi bilo najlepše doma."

Svojih ljudi, da bi dejal, ni imel več, a sloves imenitnega, učenega stanu se ga je držal, da so ga povsod, kamor je prišel, radi klicali k skledi in v krčmi za mizo. Vračal je, da jim je pisal pisma in oporoke, pogodbe in tožbe, še rajši pa razkladal postave in pravil prigodbe.

To pot se je bil nameril v krčmo na Pljusko. Žejen je bil, še vodo bi pil, pa je navajen ni bil.

Pred veliko Pljuskarjevo hišo je stala dolga vrsta tovornih vozov.

Ob veliki cesti so tačas bili lepi časi za kmeta. Cesta skoraj nikoli ni bila prazna, prenekateri si je s priprego služil lepih denarcev; krčme so tudi bile zmerom žive, v hlevih, velikih, še vsaka graščina ni imela večjih, so se odihavali močni konji.

"Cesar striže peroti tudi že voznikom," je proir rekel, ko je kočija mimo vozov dirjala za ovinek.

"Tem se godi prav," je opat kimal, "saj so surovi in prevzetni, da je kar grdo."

"O, prevzetija jih že mineva, nova cesarska postava jim zdaj razžene bratovščino s starimi pravicami."

Kočija je prašila ob hosti nad vasjo Cesto. Na smrekah so vpile vrane, z gabra na gaber so se zaganjale srake in izdajale: "Lejga, le ga!"

Že prileten mož, ki zaradi vranjega in sračjega vrišča nemara ni slišal kočije, je zdajci iz gošče stopil na cesto in obstal, kakor bi ga ukopal: ustrašil se je pa že tako, da mu je zajec, ki ga je tiščal pod suknjo, pal na tla.

Konji so strignili z ušesi, kočijaž je ustavil.

(Dalje prihodnjič)

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

ATTENTION
Veterans-Civilians
DE SIMIO SCHOOL
of
SHOE REPAIR
REGISTER NOW
DON'T DELAY
Learn a Profitable Trade
CLASSES:
8 A. M. to 1 P. M.
1 P. M. to 5 P. M.
6 P. M. to 10 P. M.
Interview at
418 FRANKFORT AVE.
or
Phone SU 5542

Vpišite se v klub!

Iz urada North American Banke ste vabljeni, da se vpišete v božični klub za hranjenje. To je tako zvani tedenski vplačevalni "Christmas Club," v katerega razrede lahko vplačujete tedensko po 1, 2, 5 ali 10 dolarjev.

Ta klub je nekaj izvanrednega za hranjenje, posebno lepa prilika je, da se nauči otroke hraniti.

S prvim decembrom začne nov klub za leto 1948. Takoj se priglasite za knjižice in se vpišite, da bo do časa vse v redu pripravljeno. Vpišete se lahko v vseh treh podružnicah North American Banke.

Cleveland, O.

Beloroka opica Ruby pestuje svojega petega mladiča, ki ga je skotila v Philadelphia živalskem vrtu od leta 1933.

AL ULLE
PLUMBING & HEATING CO.

Kopalne banje, closets, sesalke za globoke in plitke vodnjake, za kleti ter circular sesalke, boilerji, avtomatični plinski grelci.

15601 Waterloo Rd. KE 7248

Vse potrebščine za grelne in monterske naprave.

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR
članom in nečlanom
na zemljišča in posestva
po 4% obresti
brez kake provizije
ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE
351-53 NORTH CHICAGO STREET
JOLIET, ILLINOIS

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo žalostno vest, da je kruta smrt iztrgala iz naše srede ljubega in nikdar pozabljenega soproga, očeta, starega očeta in brata

John Starc

ki je po šest mesečni mučni bolezni zatisnil svoje blage oči za vedno 11. oktobra 1947 v starosti 61 let. Blagopokojni je bil doma iz Goriče vasi pri Ribnici. V Ameriki je bival 44 let.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Rev. Leonardu Bogolinu, župniku naše cerkve, za vse obiske in tolažbo v bolezni in za opravljeno slovesno sv. mašo in molitve na pokopališču. Prav tako se zahvalimo Rev. Jerome Sellaku za obiske v bolezni in za molitev rožnega venca zadnji večer pred pogrebom. Prav lepa hvala tudi drugim čč. gg. duhovnikom, ki so tudi darovali sv. maše ali pa asistirali. Lepa hvala tudi Rev. Aleksandru Urankarju iz So. Chicage, ki so ga tudi obiskali v bolezni in na mrtvaškem odru. Torej še enkrat, vsem najlepša hvala.

Nadalje se zahvalimo prav lepo vsem društvom, katerih član je bil: dr. sv. Štefana št. 1 KSKJ, Danica, dr. sv. Mohorja, in dr. Najsvetejšega Imena. Zahvalimo se vsem prav lepo za molitve. Vsak večer so molili, da je bilo res tolažljivo in hvale vredno. Nadalje lepa hvala nosilcem krste in drugim za spremstvo v cerkev in na pokopališče. Prav lepa hvala vsem članom, ki so molili in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Nadalje naj velja naša najprisrnejša zahvala tistim, ki so darovali za sv. maše, in sicer: Holy Name Society, dr. sv. Štefana št. 1 KSKJ, Mr. in Mrs. John Mihelich, Mr. in Mrs. Frank Adamich družina, Pueblo, Colo.; Mrs. Anna Starc, Joseph Stefanc družina, družina Mathew Kregul, Mr. in Mrs. Edmund Rogel, Mr. in Mrs. Louis Verbic, Mr. Frank Gorenc, Sr., družina Frank Gorenc, Jr., družina Louis Mender, Robert in Dolores Carretti, Mr. Peter Zell, Mr. in Mrs. Peter Čemažar, Mr. Joseph Baskovec, Willard, Wis., Mrs. F. Zupanc, Willard, Wis., Mr. in Mrs. John Stayer, Mr. in Mrs. Peter Kure, Mr. in Mrs. Martin Kucic, Mrs. Francse Medižar, Mr. Joseph Lackner, Mr. in Mrs. Rudy Jerin. Večne maše so plačali: Mr. in Mrs. Andrew Koren, Miss Rose Wachter, Mr. in Mrs. Joseph Benkovich and sons. Nadalje so naklonili sv. maše: Mr. in Mrs. Raymond Stayer, Mr. Anton Omerzo, Mr. in Mrs. Joseph Zorko, Andrew Kožel družina, Mr. in Mrs. Anton Bogolin, Sr., Mrs. Mary Korenchan, Mr. in Mrs. Martin Blai, Mr. in Mrs. Felix Bak, družina John Krainik, Mr. in Mrs. Anton Lusin, Mr. in Mrs. Anton Kegl, Mr. in Mrs. A. Fabian, Mr. in Mrs. G. Puhek, Puhek Girls, Mrs. Johanna Vidmar, Mr. in Mrs. Steve Balažic, Mr. in Mrs. Frank Roblek, Mrs. Mary Kaiser, Mr. in Mrs. Joseph Baskovec, Jr., Mr. in Mrs. Peter Bogolin, družina Joseph Kobal, Mr. in Mrs. Max Omerzel, Mr. in Mrs. John Zalig, Miss Frances Kure, Mr. in Mrs. Jacob Krance, Goettert Family, Mr. in Mrs. John Mladic, Mr. in Mrs. Leo Kregul, Mrs. Julia Birsa, Mr. in Mrs. F. Ribich, Mr. in Mrs. Nick Kaiser, Mr. in Mrs. A. Tomazin, Justine Cieblinski, Mr. in Mrs. J. Bicek, Mary Markovich, Mr. in Mrs. N. Mencinger, Mr. in Mrs. F. Banich, Mr. in Mrs. F. Zibert, Mr. in Mrs. Andrew Koren, 23rd St., Mr. in Mrs. John Intihar, Mr. in Mrs. John Prah, Mr. in Mrs. John Sever, Mr. John Habjan, Mr. in Mrs. E. Asich, Mr. in Mrs. John Skrjanc, Mr. in Mrs. Frank Basco, Mr. in Mrs. Frank Krapenc, Mr. in Mrs. S. Kaiser, Mr. in Mrs. C. Bonca, Mrs. Caroline Pichman, Mr. Michael in hči, Mr. in Mrs. Rocco Vastallo, Mr. in Mrs. Lawrence Rasp, Mr. John Terselich in hči, Mr. in Mrs. Andrew Kaucic, Mr. in Mrs. A. Vidra, družina Anton Bogolin, Jr., družina John Fabian, Mrs. Rose Kordish, Muskeegan, Mich., Mr. in Mrs. Rudolph Verbic, Miroslavic Girls, Mr. in Mrs. Jacob Blut, Jr., Mr. in Mrs. Edward Arko, Mr. in Mrs. E. Steinke, Elkhart, Ind., Mr. in Mrs. A. Pike, Elkhart, Ind., Miss Rose Koren, Mr. in Mrs. Louis Vintar, Miss Frances Rack, Mrs. A. Umek, družina John Mlakar, družina Mrs. Kerzisnik, Mr. in Mrs. Joseph Oblak, Jr., Mr. in Mrs. Frank Grill, Mr. in Mrs. Peter Prhk, Sr., Mr. in Mrs. Joseph Perko, Sr., Mr. in Mrs. Anton Kremesec in družina, Mr. in Mrs. Joe Verbic, Mr. in Mrs. Frank Primozich, Mr. in Mrs. E. Tomazin, družina Frank Fale, Mr. in Mrs. F. Borsnik, Mr. in Mrs. Steve Kolenko, Mr. in Mrs. Martin Foys, družina Peter Coff, Mrs. Mary Schiffler, Mr. in Mrs. F. Widmar, Mr. in Mrs. John Foys, Miss Mary R. Foys, Mr. in Mrs. Anton Brecelnik, Anna Brecelnik, Mr. in Mrs. John Kamins, Mr. in Mrs. Frank Puklavetz, Miss Angeline Puklavetz Mrs. Johanna Ribich, Sr., Mr. in Mrs. G. Flegel, Mrs. Mary Mravla, Mr. in Mrs. Louis Skrlep, Mr. in Mrs. Steve Zabcic, Mrs. Jennie Beribak, Mr. in Mrs. John Gradisher, Sr., družina Joseph Fajfar, Mr. in Mrs. John Zeleznikar, Mr. in Mrs. John Gerdovich, Mr. in Mrs. Edward Banich, Mr. in Mrs. Jacob Tursich, Mr. in Mrs. Gregor Gregorich, Mrs. Frances Fale, Mrs. Josephine Vuksinic in hči, Mr. in Mrs. J. Petrovic, družina Joseph Kovas, družina A. Rom, družina Frenchak, Mr. in Mrs. Martin Miller, družina Mike Kobal, Mr. in Mrs. Gido Salmich, Mrs. Helen Veber, družina John Rabetz, Jr., Mr. in Mrs. Leo Mladic, Sr., Mr. in Mrs. Victor Mladic, Mr. in Mrs. M. Trinko, Jr., Mr. in Mrs. Jacob Kucic, Mrs. Rose Skriner.

Prav prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s tako krasnimi venci v zadnji pozdrav: dr. sv. Štefana št. 1 KSKJ, dr. Danica, dr. sv. Mohorja, družina Mr. in Mrs. J. Mihelich, družina Mr. in Mrs. Louis Adamich, Pueblo, Colo.; Mr. in Mrs. A. J. Adamich in družina, Mrs. Anna Starc in družina Louis Verbic, družina Joseph Stefanc, družina Louis Mender, Mr. Frank Gorenc, Sr., družina F. Gorenc, Jr., družina E. Gorenc, Mayme Carretti, družina Mathew Kregul, Mr. in Mrs. Joseph Baskovec, Jr., družina John Stayer, Mr. Michael Kavcic, Mr. in Mrs. Peter Cemazar, Mr. in Mrs. Rocco Vastallo, Mr. in Mrs. Lawrence Rasp, Mr. in Mrs. Steve Balazic, družina L. Hoffner, Mr. Anton Kukman, Mr. Frank Cades.

Nadalje prisrčna hvala Mr. Joseph Baskovec, Sr., in Mr. Stanley Pekol, ki sta prišla iz Willarda, Wisconsin, da sta ga spremila na njegovi zadnji poti. Prav lepa hvala vsem, ki so ga prišli kropit in molit za pokoj njegove duše.

Lepa hvala vsem, ki so dali avtomobile brezplačno, da je bila udeležba res velika v cerkvi in na pokopališču. Iskrena zahvala gre tudi pogrebniku Louisu J. Zefranu za tako lepo urejen pogreb in za vso pomoč in postrežbo. Vsem in vsakemu posebej še enkrat najprisrčnejša zahvala. Bog plačaj vsem in vsakemu posebej, kar ste storili za nas.

Tebi pa, ljubljeni soprog, nepozabni in ljubljeni oče, stari oče in brat, naj bo lahka ameriška zemlja. Edina tolažba, ki nas navdaja, je sveta vera; ta nas uči, da križ nam sveti govori, da zopet vidimo se nad zvezdami.

Žalujoči ostali:

MARY STARC, soproga;
MARY KREGUL, hči; JOSEPH KREGUL, zet;
LORETTA in DOROTHY ANN, vnukinji;
FRANCES MIHELICH, sestra;
V starem kraju sestra MARIJA FLAK in štirje bratje
JOŽE, ALOJZIJ, IGNAC in ŠTEFAN.

Chicago, Illinois, 18. novembra 1947.